

POKROK PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání
v Grate pro Saline okres, Neb., ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, ve Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:
Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilký peněžní dají se pomocí poštovních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.
Dopisy z kruhu čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí být slušné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

JAK ODPOVÍ ČESKÝ NÁROD?

Nejnovejší vývoj situace v Čechách nelze neuvést bez toho, že český národ ve svém boji s Rakouskem stojí před udalostí nesmírného dosahu. Dostavila se krátká chvíle, kdy padají všechny masky, a kdy tragický konflikt národa s vládou a dynastií nicím nemůže být již zakryván. Okamžik tento musel se dostavit a záleželo jen na vládě, dostaví-li se dříve či později. V armádě Češi vypověděli službu na celé čáře, zachovali se odmlatavě i ku finanční mobilizaci říše, také ve všech jiných oborech státní činnosti dali na jevo své protirakouské smýšlení a současně prohlásili se za hranicemi otevřené pro rozbití Rakouska. Vláda kojila se zprvu naději, že podaří se jí rozdělit národ, a že pod dohledem válečných úspěchů rakousko-německých politikův, kteří ani nebyli uvězněni ani neodešli do ciziny, dají se přesvědčit o nutnosti nové, rakouské orientace české politiky. V tomto očekávání dlouho vydržela se vláda přímému útoku na české politické strany a český tisk, doufajíc, že příznivý vývoj věci samozřejmě rovná konflikt a přivede k rozumu nesmířitelné Čechy. Ony rozhodující úspěchy však se nedostavily, Rusko a jeho spojenci nekapitulovali a neabdikovali ani český národ. V Dalmácii, Chorvatsku, Bosně a Tridentsku někteří, by bezvýznamní, veřejní činitelé dali se získati k projevům věrnosti, odporu jich citelně lidu; v Čechách — nehledíme-li k projevům několika na prosto bezvýznamných a politicky nezodpovědných jednotlivců — ani toho vláda neodocílila.

Za této situace odhodlala se konečně vláda k položení rozhodující otázky, která měla vyjasnit situaci; prohlásila vůdce zahraničního výboru za veležrádce a zdala kategoričky, aby české strany zřekly se české veležrádce, která provádějí se za hranicemi.

Přiznáváme se, že my zde za hranicemi s neklidem jsme čekali po řadu měsíců na tuto kritickou chvíli, protože bylo nám jasno, že mravní síla nebí malomyslnost, kterou česká politika v této chvíli projevuje na dlouhou dobu rozhodne o osudu národa. Dnes můžeme s hrstičkou říci, že Čechy obstály v této zkoušce a nezapřely svého programu, který jich jménem proklamoval Český Zahraniční Výbor.

Sama rakouská vláda vydala o tom nepochybné svědectví neslýchaným činem, ke kterému odhodlala se v posledních dnech záhonu: vnutila českému tisku projev proti Zahraničnímu Výboru, který sama sestavila a možno říci, že sama také učinila všechna opatření, aby o původu projevu tohu nebylo nikde býti žádných pochybností. Jisté, že se zřetelnou hrozbou zastavuje listu a po případě dalšího stihání zasala všem českým listům k očištění odporu výplod, hemžící se různými nadávkami a nemotornými germanismy, nesoucími zřetelnou stopu špatného překladu z němčiny. Skoro se zdá, jakoby vláde záleželo na tom, aby čtenáři věděli, že nejde o projev redakční nýbrž o projev vnučený. Stupňují, cynické násilí, kterého se tím vláda dopustila na českou li-

sku, nemá v dějinách příkladu a marně se ptáme, jaký rozumný důvod mohla vládu přimět k tomu, aby takovýmto způsobem se zneužívala před celým světem a dopouštěla se podvodu, který nikoho nemůže oklamati.

Jen jedině vysvětlení je možné: Vláda dává na jevo, že odkládá poslední skrupule, a že zabíjí taktiku nebezpečnějšího teroru. Český tisk, který beztoho již dávno netlumí české smýšlení, má být první obětí. Nový tohohle doklad vidíme opět na "Národní Politice" ze dne 2. dubna, kde pod názvem "Svornost národů v armádě" opět uveřejněn je projev sepsaný ve vládních kancelářích, a niž by smělo být naznačeno, že a kým byl redakci zaslán. V článku se hlásá, že průběhem války rozřešen byl zdánlivě nejtěžší problém Rakousko-Uherska, problém národností, že armáda rakouská národní otázky vůbec nezna a všechny opavné pověsti, které v nepřátelské cizině šíří podplacení a genti, jsou naprosto falešné. "Za nejtěžších okolností přemohla armáda naši říše celý svět nepřátel a uchránila svou drahou vlast před vpádem asijských hord. Byl by se tento velkolepý čin podařil, kdyby v naší armádě byly národnostní trenice!" Tak píše onen článek, který jistě ani nejjednodušší čtenář nebude přičítati redakci "Národní Politice". Současně však rozoslala tisková kancelář ještě též den projev ten všemu německému tisku jako "český hlas o svornosti národů v armádě".

Neuť pochyby, že v této taktice bude vláda nyní soustavně pokračovat; rekvirovala pro svou tiskovou kancelář český tisk, jak chtěla ti učinit již v červnu minulého roku. Tehdy povolal prezident policie Krikava zástupce pražských demoků, přečetl jim rozkaz, že je nutno, aby nejen se vyvarovali psaní nevládního, ale a by také aktivně vlastencství projevovali, a zeptal se pak, zda byli by ochotni články vládní dodávati ne uveřejňovati tak jako by po cházely od redakce. Pražské listy tehdy odvěděly, a vláda dále nemluhala.

Dnes konečně ten obavný atentát byl dokonán, ale vláda postihla tím ne národ, nýbrž sama sobě zasadila těžkou ránu. Sama tím spálila všechny mosty mezi sebou a českým národem, sama oficiálně potvrdila, že je skrz naskrz veležrádci, a že nenašel se v Čechách žurnalista, který z vlastního přesvědčení byl by se prohlásil proti české veležrádné zahraniční akci.

Lepšího svědectví o skutečné situaci v Čechách a vydatnějšího posílení své police před cizinou ne mohli jsme si věru přát. Dosud stále ještě byli jsme nuceni vyvracet názor, že mluvíme jen za menšinu národa, za skupinu nesmířitelných, za jakousi opoziční stranu, která z taktických důvodů zveličuje útlak svého národa, jehož většina je názoru jiného. Mnozí stále nemohli si zvyknout na myšlenku, že vedle Belgie, Srbska a Polska také Čechy trpí pod režimem bílé hrůzy, a že volání Čech po svoboznení mělo by stejný nárok na vyplnění. Dnes konečně dostává se nám současně dvojího nezvratného a autentického svědectví. Česká veřejnost odeprala desavovaťti a vládu usvědčuje i v fragrantní při pokusu bezpříkladného podvodu, jenž dokazuje pravý opak toho, co mělo býti dokázáno. Pokládáme tuto událost za nesmírně důležitou pro další vývoj věci v Čechách a též pro další postup naší, dnes již veřejně legitimované zahraniční akce. Musaryk a Durieux mohou dnes hrde prohlásiti, že v Českých Zemích nenašel se jediný člověk, který by byl jediným slovem odsoudil jejich činnost, když vláda prohlásila jej za veležrádce a že chtěla-li vláda mít český projev proti nim, sama musila si jej německy napsat, a že nenašel se ani Čech, který správně by jej byl přeložil.

Při val významnosti situace naplňuje nás tato rozuzlení v Čechách hlubokým zadostinečením. Je to počátek otevřeného boje — rázem padají všechny pochybnosti, které by někdo byl chtěl odvozovat a trhá, co se v Čechách mluvilo a psalo. Vždy můžeme říci, že v Čechách není českého tisku, není poilitického života. Boj, dnes již nezakrytý státním vládním, vyžadovatí bude na české straně velké uravání síly a velkých obětí. Věříme však, že český lid v mravní velikosti cíle za který bojuje, nalezne pevnost a sílu k této obětinnosti.

Zdá se, že v masách českého lidu dostavuje se ten psychologický moment, který pro každého vojáka je nejkritičtější: Strach před neznámem, před utrpením a před smrtí ustupuje klidnému a jasnému vědomí povinnosti, již nevyhnutelně, neodvolatelně nutno splniti. V historii národů odpovídá tomuto psychologickému momentu v něm, zneužití a neuravné možnosti se do prachu k nohám suverenního lidu, který chystá vytvořiti si nové právo.

Pravíme-li revoluce, nečekáme o všem, že opakovati se budou romantické scény z let čtyřicátých. Ty barikádové scény byly dětskou hračkou proti ohromné světové revoluci, s kterou splyvá dnes naše revoluce národní. Jde o obrovský zápas o novou Evropu, o nové pojetí lidské společnosti, nové pojetí práva, ve kterém rozhodli jsme se postaviti se proti tmě na stranu světla. Ve chvíli, kdy o tomto rozhodnutí nemůže být v Čechách samotných žádných pochyby, je i nám zde za hranicemi dvojnásob potřeba pevnosti a odhodlání k obětinnosti. Jsme volni a máme proto více povinnosti a zodpovědnosti. Musíme si všichni uvědomiti, že k velikým úkolům před nimi stojíme, je třeba soustředění všech sil, odložení všech malicherných sporů; že třeba je válečné disciplinovanosti, která bude tím cennější, že bude dobrovolná. Brutální útok rakouské vlády musí nás ještě pevněji sraziti všechny dokladem, k boji do všech důsledků a to jak v Čechách, tak i zde za hranicemi.

Jen taková může být odpověď národa, který nechce pozbýti právo na existenci.—C. S. S.

ŠVÝCARSKÉ VOJSKO.

Dnes se mluví po celé Americe o zvyku vojáka a zorganizování národní obrany návrhy, jak by se měla tato palčivá otázka rozřešiti, jsou tak rozmanité, že je těžko naléztí plán, na kterém by se většina poslanců shodla. Jisté bude čtenáře zajímati, jak otázku národní obrany rozřešili ve Švýcarsku, které, ac vlastně nemá stálého vojska, tak rychle zmobilizovalo na počátku války národní obranu, že žádná z velkých moc-

ností se neodvázala, porušiti neutralitu Švýcarska.

Švýcarsko má pouze 4,000,000 obyvatelů a nemá stálého vojska. Vzdor tomu její národní obrana je tak zařízení, že v případě vpádu cizí mocnosti do Švýcarska (konstatuje zakazuje výbojně války) může postaviti do pole 240,000 mužů ve dvou dnech. Mimo to má rezervy asi stejně výše, takže celkem malá švýcarská republika může postaviti do pole armádu dvě měř půl milionu mužů čítající.

Dle tohoto poměru by Spojené Státy mohly postaviti do pole 8,000,000 mužů — ac ovšem následkem velikých vzdáleností by to trvalo trochu déle — a připočítáme-li k tomu rezervy stejného počtu, dostaneme celkovou armádu 16,000,000 mužů. Dle toho poměru z každých 1000 obyvatelů 160 by bylo evičených ve zbraní.

Švýcarsko jest země zcela demokracická, s místní samosprávou, s vědomím, že centrální autorita nesmí rušiti a překračovati práva kantónů, protimilitaristická, proto však přece nemíní ustoupiti ani píď ze svého území nikomu.

Kráčeti-li Švýcarskem, můžete uraziti sta a sta mil, neuvědíte, že jáka a přece jest těžko naléztí muže, který by neměl aspoň trochu vojenského výcviku.

Není na světě vojska, které by stálo tak málo, jako švýcarské. Rozdílní spočívá v tom, že vojsko švýcarské konfederace jest vlastně občanským vojskem. Jest založeno na "nedobrovolném, nuceném" systému, kterému se švýcarský lid ochotně podvoluje, jen aby si zabezpečil neuvědomlost.

Švýcarský hoch, jakmile jest mu deset let, započne se cvičiti v tělocviku. Na školní zahradě od stává s mu prvního výcviku, který tvoří základ k pozdějšímu výcviku vojenskému. Mnohem dříve, nežli dospěje, zna všechny důležitéjší polyhy vojenské. Když dospěje sedmnáctého roku, nastává jeho povinnosť vojenská, která trvá až do jeho padesátého roku. Ano i potom, volán býti může ke službě. Zvláště romedici a lékaři jsou ve službě držáni déle.

Vzdor všeobecnému výcviku vojskem, jedinými lidmi, kterých jedinou povoláním jest stav-

vojenký, jsou vrchní velitelé, již jsou zvoleni federálním sněmem, a generální štáb. Ti tvoří mozek celé armády. Vše ostatní patří kantónům, jako milice patří státům ve Spojených Státech.

Ve dvacátém roce každý schopný Švýcar se stává jedničkou první linie. Prvním rokem musí sloužiti 75 dní nebo více a každý následující rok, až do jeho třicátého druhého roku, musí sloužiti 11 dní. Od té doby, až do čtyřicetiletí let, patří k domobraně a během prvních čtyř let musí každoročně deset dní věnovati cvičení. Od 41 do 50 let přísluší domobraně, či druhé výzvě.

Bohatý a chudý slouží stejně ve švýcarském vojsku. Jediný generál, vybraný z národní obrany do stává \$10.00 denně. Do švýcarské vojska je, že každý musí začíti od neob základní ideou švýcarského vojska je, že každý musí začíti od píky a jen schopnosť rozhoduje o postupu.

Každá švýcarská obec musí dle federálního zákona udržovati na své útraty bezpečnou a vhodnou střelnou s dostatečnou nejméně 1000 stop. Všecky dle zákona organizované spolky střelecké mají právo užívati této střelné zbraně. Vláda platí každému členu těchto klubů 60 centů ročně, vykoná-li předepsané střelení. Ročně vystřelí se v těchto cvičeních na 30,000,000 ran, z čehož dvě třetiny připadají na střelecké kluby.

Švýcarský system dosud nebyl vyzkoušen prakticky — ve válce. Když však ukázala se potřeba mobilisace, jako v roce 1870 a při vypuknutí přítomné války, ukázalo se býti praktickým a malá země věrně a statečně chránila svou vlast svým občanským vojskem.

PLATON.

Platon narodil se r. 429 v Athénách. O mládí jeho málo víme. Asi ve 20. roce věku svého stal se žákem Sokratovým a byl horlivým přívržencem a vrocem učitelům velikého svého učitele. Tak Sokratos avlaště jeho byl přítel. Při smrti Sokratosově nebyl. Půději konal cesty do Egypta, Sicílie a jižní Itálie.

Narodil se v 40. roce věku své

ho do Athén, počal vyučovati v akademii (tak shlo gymnasiu) v háji heroa Akadema), kde působil blahodárně po dvacet let. Zemřel roku 348.

Jako Sokrates učil i Platon, že vychování směřovati má k tomu, by nabylí lidé pravé cnosti. — Cnosť hlavně se jeví býti: moudrosť, o datnosť, mírnosť a konečně spravedlivosť, která jest prvých tří vlastností úinkem. Jen cnosť schopní jsou pravé blaženosti. Statky, jako zdraví, síla, krása, bohatství a t. p. přispívají ku blaženosti jen tenkrát, když jich kdo dovede užívati rozumně. V stáru rozvažává Platon tři stavy: děl níky a živnosťky, jim přísluší mírnosť; vojiny, jim přísluší udanost; vládce a dárci, při nichž bu díz moudrosť; všechny zdobíz spravedlivosť!

Platonu přičísti sluší k nejvýtečnějšímu pedagogiu všech věkův.

Radost ze života.

Život lidský jest příliš krátký, než abychem si ho ještě ukracovali zbytečnými starostmi a strastmi. Máme se těšiti ze života, ať již v práci, či u stolu nebo při odpočinku. Neví však možno míti nezkalenou radost ze života, jestli žnám již ruší záživač ústrojí, a že budek nám neustále připomíná, že nemůžte tělu dodatí patřičné síly a energie; nedovolí nám sednouti k jídlu s chutí; pokaž nám ošpocinek a učiní nás nevrlymi. Neví však nutno takto se trápit, když jest k dostání spolehlivý lék. Užívají Trimerova Léčivého Hořké V. na dle předpisu pravidelně po nějaký čas a záhy budete se zase doobře cítiti. Každodenní povinnosť nebudou Vám více bráněním, ale spíše záhovou; chutí k jídlu se vám vrátí a odpočinek vás bude klidným a uvolněným. V lékárnách, Cena \$1.00. Jos. Trimer, voľko-výrobce léků, 1331—1333 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Bolesti v krční, kloubních, svalových aťi, záhy zmizí, upotřebíte-li na masáž postizovaných míst Trimerova Léčivého mást. V lékárnách. — Cena 25c a 50c; postou 35c a 60c. Advertisement.

PAIGE

The Standard of Value and Quality

Standard hodnoty a kvality

Když tuto známou frázi vidíte, pamatujte, že je němím mnohem více, než pouhou oznamkovou pomůckou. — Paige káry jsou ve skutečnosti a do slovně standard pole mírné ceny — a ony této přednosti dosáhly základní hodnotou a kvalitou výroby.

Není zde žádného tajemství ohledně kvality výroby. Dobrý materiál, dobrá práce a dobrý výhled jsou podstatou výroby každé dobré káry. Je třeba si pouze připamatovat, že nemůže býti srovnání, pokud se to každé z těchto podstatných částek týče.

Krátká prohlídka Paige "Six-46" toto stanovisko objasní. Vy pak také porozumíte, proč tato kára byla tak všeobecně lidem dobrého vkusu a uhlazenosti přivlastněna.

Paige-Detroit Motor Car Company, Detroit, Michigan

MURPHY-O'BRIEN AUTO

1814-16-18 FARNAM STREET,
OMAHA, NEBRASKA

Fairfield "Six-46"
7-passenger
\$1295
f.o.b. Detroit

Fleetwood "Six-38"
5-passenger
\$1050
f.o.b. Detroit